

Profesijný štandard

Učiteľ strednej školy

Aktualizované znenie účinné od 13.10.2026

Kategória pedagogického zamestnanca:	učiteľ
Podkategória:	učiteľ strednej školy
Kariérový stupeň:	samostatný pedagogický zamestnanec pedagogický zamestnanec s prvou atestáciou pedagogický zamestnanec s druhou atestáciou

Opis profesijného štandardu

Štruktúra profesijného štandardu učiteľa strednej školy

Profesijný štandard sa skladá zo súboru profesijných kompetencií, ktoré vytvárajú kompetenčný profil pedagogického zamestnanca. Sú zoradené do troch oblastí a opisujú profesijnú činnosť pedagogického zamestnanca:

- **Oblasť Žiak** obsahuje profesijné kompetencie zamerané na poznanie žiaka vo výchovno-vzdelávacom procese.
- **Oblasť Výchovno-vzdelávací proces** obsahuje profesijné kompetencie zamerané na procesy plánovania a prípravy, realizácie a hodnotenia edukácie, smerujúce k rozvoju žiaka.
- **Oblasť Učiteľ** obsahuje profesijné kompetencie súvisiace s profesiou pedagogického zamestnanca, zdokonaľovaním jeho pedagogickej a didaktickej odbornosti, spoluprácou so školskou komunitou a podieľaním sa na rozvoji školy, školského zariadenia.

Každá profesijná kompetencia je naplnená požadovanými **vedomosťami** (súbor poznatkov, ktorý tvorí nevyhnutné predpoklady na výkon a správne posúdenie činností v danej kompetencii) a **spôsobilosťami** (schopnosti nadobudnuté v praktickej činnosti).

Vedomosti a spôsobilosti v každej kompetencii sú rovnaké pre všetky kariérové stupne (**samostatný pedagogický zamestnanec, pedagogický zamestnanec s prvou atestáciou a pedagogický zamestnanec s druhou atestáciou**).

Rozsah vedomostí a zvyšujúca sa kvalita spôsobilostí sú vyjadrené prostredníctvom indikátorov (preukázateľnosť kompetencie). **Indikátory** opisujú možné prejavy jednotlivých úrovní profesijných kompetencií v praxi. Vo vyššom kariérovom stupni sú uvedené len tie indikátory, ktoré charakterizujú **vyššiu úroveň kompetencií** prejavenu v náročnejších činnostiach a úkonoch. Vyšší kariérový stupeň predpokladá zvládnutie kompetencií nižších kariérových stupňov.

Charakteristika úrovne kompetencií v kariérových stupňoch

Samostatný učiteľ:

Samostatne používa overené postupy pri riešení bežných situácií a problémov pedagogickej praxe. V pedagogickom diagnostikovaní, pri plánovaní, realizovaní a hodnotení výchovno-vzdelávacieho procesu používa overené, odporúčané metódy a nástroje. Úroveň opísaných kompetencií dosahuje ukončením adaptačného procesu.

Učiteľ s prvou atestáciou:

Rozširuje svoje teoretické vedomosti a spôsobilosti, inovuje vlastné vyučovanie v triede na základe pedagogického diagnostikovania, reflexie edukačného prostredia, sebareflexie a sebahodnotenia vlastnej pedagogickej činnosti. Inovácie overuje a sprostredkováva kolegom a odbornej verejnosti.

Učiteľ s druhou atestáciou:

Inovuje vlastnú pedagogickú činnosť na základe prehĺbujúceho teoretického poznania. V inováciách reaguje na meniace sa potreby žiakov, školy a spoločnosti, zohľadňuje meniace sa podmienky a trendy v edukácii. Podieľa sa na tvorbe rozvojových stratégií, programov a projektov školy, participuje na procesoch zvyšovania kvality výchovy a vzdelávania. Odovzdáva svoje najlepšie skúsenosti na úrovni školy, prípadne vzdelávacieho systému.

Kompetenčný profil učiteľa strednej školy

Oblasti	Profesijné kompetencie
1. Žiak	1.1 Identifikovať vývinové a individuálne charakteristiky žiaka 1.2 Identifikovať vnútorné a vonkajšie podmienky učenia sa žiaka a jeho výchovno-vzdelávacie potreby 1.3 Identifikovať sociokultúrne prostredie a jeho vplyv na vývin, výchovu a vzdelávanie žiaka
2. Výchovno-vzdelávací proces	2.1 Plánovať výchovno-vzdelávací proces 2.2 Realizovať výchovno-vzdelávací proces 2.3 Evalvovať výchovno-vzdelávací proces
3. Učiteľ	3.1 Stotožniť sa s profesiou učiteľa 3.2 Spolupracovať s aktérmi výchovy a vzdelávania ¹ 3.3 Podieľať sa na rozvoji školy

1. OBLASŤ ŽIAK

Kompetencia 1.1 Identifikovať vývinové a individuálne charakteristiky žiaka		
Učiteľ strednej školy má vedomosti o: ▪ zákonitostiach psychického vývinu a osobitostiach žiaka príslušného vekového obdobia, ▪ metódach a nástrojoch identifikácie vývinových a individuálnych charakteristík žiaka, ▪ možnostiach vplyvu používania umelej inteligencie na učenie sa, motiváciu, samostatnosť a kritické myslenie žiaka. Učiteľ strednej školy je spôsobilý: ▪ využívať metódy a nástroje pedagogickej diagnostiky, ▪ identifikovať individuálne charakteristiky žiaka, ▪ zohľadňovať pri pedagogickom rozhodovaní možné vplyvy používania umelej inteligencie na proces učenia sa žiaka.		
Indikátory – preukázateľnosť profesijnej kompetencie		
Samostatný učiteľ strednej školy	Učiteľ strednej školy s prvou atestáciou	Učiteľ strednej školy s druhou atestáciou
<i>Používa overené alebo odporúčané metódy a nástroje na identifikovanie individuálnych</i>	<i>Vyberá vhodné metódy, vyberá a upravuje nástroje na posúdenie špecifik žiaka v kognitívnej,</i>	<i>V kontexte meniacich sa podmienok, potrieb a trendov:</i>

¹**Aktéri výchovy a vzdelávania** sú subjekty, ktoré podporujú výchovu, vzdelávanie, rozvoj a napĺňanie potrieb žiaka, napr. zákonní zástupcovia detí/žiakov, pedagogickí/odborní zamestnanci a iní odborníci.

charakteristik žiaka v kognitívnej, sociálno-emocionálnej a psychomotorickej oblasti. Interpretuje výsledky pedagogického diagnostikovania a vyvodí závery pre realizáciu ním vedeného výchovno-vzdelávacieho procesu. Pri interpretácii výsledkov pedagogického diagnostikovania zohľadňuje aj primerané súvislosti využívania digitálneho prostredia a umelej inteligencie.	sociálno-emocionálnej a psychomotorickej oblasti. Interpretuje výsledky pedagogického diagnostikovania a vyvodí závery pre inováciu ním vedeného výchovno-vzdelávacieho procesu. Pri interpretácii výsledkov pedagogického diagnostikovania zohľadňuje aj primerané súvislosti využívania digitálneho prostredia a umelej inteligencie.	▪ analyzuje zistenia v oblasti diagnostikovania individuálnych charakteristík žiaka, ▪ vytvára nástroje na pedagogické diagnostikovanie, ▪ vyhodnocuje efektívnosť využitia diagnostických nástrojov, ▪ navrhuje zmeny v oblasti pedagogického diagnostikovania na úrovni inštitúcie. ▪ pri interpretácii výsledkov pedagogického diagnostikovania zohľadňuje aj primerané súvislosti využívania digitálneho prostredia a umelej inteligencie.
--	--	--

Kompetencia 1.2 Identifikovať vnútorné a vonkajšie podmienky učenia sa žiaka a jeho výchovno-vzdelávacie potreby

Učiteľ strednej školy má vedomosti o:

- vnútorných a vonkajších podmienkach učenia sa žiaka,
- metódach a nástrojoch identifikácie podmienok učenia sa žiaka a výchovno-vzdelávacích potrieb žiaka,
- vplyve digitálneho prostredia a používania umelej inteligencie na podmienky učenia sa žiaka, jeho motiváciu a vzdelávacie potreby.

Učiteľ strednej školy je spôsobilý:

- využívať metódy a nástroje pedagogickej diagnostiky,
- identifikovať podmienky učenia sa žiaka a jeho výchovno-vzdelávacie potreby,
- identifikovať súvislosti medzi používaním umelej inteligencie, motiváciou žiaka k učeniu sa a mierou jeho samostatnosti a zodpovednosti.

Indikátory – preukázateľnosť profesijnej kompetencie

Samostatný učiteľ strednej školy	Učiteľ strednej školy s prvou atestáciou	Učiteľ strednej školy s druhou atestáciou
Používa overené alebo odporúčané metódy a nástroje na identifikovanie vnútorných a vonkajších podmienok učenia sa žiaka a vzdelávacích potrieb žiaka ako jednotlivca a ako člena skupiny. Interpretuje výsledky pedagogického diagnostikovania a vyvodí závery pre realizáciu ním vedeného výchovno-vzdelávacieho procesu. Pri identifikovaní vnútorných a vonkajších podmienok učenia sa žiaka zohľadňuje aj vplyv digitálneho prostredia vrátane používania umelej inteligencie.	Vyberá vhodné metódy, vyberá/ upravuje nástroje na posúdenie poznávacích schopností žiaka, jeho motivácie k učeniu a vzdelávacích potrieb žiaka ako jednotlivca a ako člena skupiny. Interpretuje výsledky pedagogického diagnostikovania a vyvodí závery pre inováciu ním vedeného výchovno-vzdelávacieho procesu. Pri identifikovaní vnútorných a vonkajších podmienok učenia sa žiaka zohľadňuje aj vplyv digitálneho prostredia vrátane používania umelej inteligencie.	V kontexte meniacich sa podmienok, potrieb a trendov: ▪ analyzuje zistenia v oblasti vnútorných a vonkajších podmienok učenia sa žiaka a jeho výchovno-vzdelávacích potrieb, ▪ vytvára nástroje na pedagogické diagnostikovanie, ▪ vyhodnocuje efektívnosť využitia diagnostických nástrojov, ▪ navrhuje zmeny v oblasti pedagogického diagnostikovania na úrovni inštitúcie. ▪ pri identifikovaní vnútorných a vonkajších podmienok učenia

		sa žiaka zohľadňuje aj vplyv digitálneho prostredia vrátane používania umelej inteligencie.
--	--	---

Kompetencia 1.3 Identifikovať sociokultúrne prostredie a jeho vplyv na vývin, výchovu a vzdelávanie žiaka

Učiteľ strednej školy má vedomosti o:

- sociokultúrnom prostredí a jeho vplyve na osobnostný rozvoj žiaka,
- metódach a nástrojoch identifikácie sociokultúrneho prostredia žiaka a jeho vplyve na vývin, výchovu a vzdelávanie,
- vplyve digitálneho a mediálneho prostredia vrátane obsahu generovaného umelou inteligenciou na socializáciu, správanie a učenie sa žiaka.

Učiteľ strednej školy je spôsobilý:

- využívať metódy a nástroje pedagogickej diagnostiky,
- identifikovať sociálnokultúrne prostredie a individuálne charakteristiky žiaka vyplývajúce z jeho sociokultúrneho prostredia,
- reflektovať vplyv digitálneho a mediálneho prostredia vrátane používania umelej inteligencie na individuálne charakteristiky žiaka vyplývajúce z jeho sociokultúrneho prostredia.

Indikátory – preukázateľnosť profesijnej kompetencie

Samostatný učiteľ strednej školy	Učiteľ strednej školy s prvou atestáciou	Učiteľ strednej školy s druhou atestáciou
<i>Používa overené alebo odporúčané metódy a nástroje na identifikovanie sociokultúrneho prostredia a jeho vplyvu na osobnosť a rozvoj žiaka.</i> <i>Interpretuje výsledky diagnostikovania sociokultúrneho prostredia žiaka a vyvodí závery pre realizáciu ním vedeného výchovno-vzdelávacieho procesu.</i> <i>Pri interpretácii výsledkov diagnostikovania sociokultúrneho prostredia zohľadňuje aj vplyv digitálneho a mediálneho prostredia vrátane primeraných súvislostí používania umelej inteligencie.</i>	<i>Vyberá vhodné metódy a modifikuje, upravuje nástroje na posúdenie individuálnych charakteristík žiaka vyplývajúcich z jeho sociokultúrneho prostredia.</i> <i>Interpretuje výsledky pedagogického diagnostikovania individuálnych charakteristík žiaka vyplývajúcich z jeho sociokultúrneho prostredia a vyvodí závery pre inováciu ním vedeného výchovno-vzdelávacieho procesu.</i> <i>Pri interpretácii výsledkov diagnostikovania sociokultúrneho prostredia zohľadňuje aj vplyv digitálneho a mediálneho prostredia vrátane primeraných súvislostí používania umelej inteligencie.</i>	<i>V kontexte meniacich sa podmienok, potrieb a trendov:</i> ▪ analyzuje zistenia v oblasti diagnostikovania individuálnych charakteristík žiaka vyplývajúcich z jeho sociokultúrneho prostredia, ▪ vytvára nástroje na pedagogické diagnostikovanie, ▪ vyhodnocuje efektívnosť využitia diagnostických nástrojov, ▪ navrhuje zmeny v oblasti pedagogického diagnostikovania na úrovni inštitúcie. ▪ pri interpretácii výsledkov diagnostikovania sociokultúrneho prostredia zohľadňuje aj vplyv digitálneho a mediálneho prostredia vrátane primeraných súvislostí používania umelej inteligencie.

2. OBLASŤ VÝCHOVNO-VZDELÁVACÍ PROCES

Kompetencia 2.1 Plánovať výchovno-vzdelávací proces

Učiteľ strednej školy má vedomosti o:

- obsahu vyučovacieho aprobačného predmetu/odboru vrátane medzipredmetových vzťahov a prierezových tém,
- štátnom vzdelávacom programe a školskom vzdelávacom programe,
- aktuálnych metodických pokynoch a usmerneniach,

- cieľových požiadavkách na vedomosti a zručnosti maturantov,
- didaktikách vyučovacích predmetov/odborových didaktikách,
- zásadách/princípoch plánovania výchovno-vzdelávacieho procesu,
- zásadách tvorby individuálneho výchovno-vzdelávacieho plánu,
- vzdelávacích koncepciách a teórii/teóriách výchovy,
- fázach a štruktúre výchovno-vzdelávacieho procesu a ich alternatívach,
- možnostiach a limitoch využitia umelej inteligencie pri plánovaní výučby, tvorbe učebných zdrojov a príprave diferencovaných vzdelávacích činností,
- etických, právnych a bezpečnostných aspektoch využívania umelej inteligencie pri plánovaní výchovno-vzdelávacieho procesu.

Učiteľ strednej školy je spôsobilý:

- obohacovať obsah predmetu o aktuálne poznatky z príslušných odborov,
- prispôbiť obsah regionálnym špecifikám, aktuálnemu daniu a potrebám praxe,
- plánovať a pripravovať vyučovanie v súlade so školským vzdelávacím programom a individuálnymi potrebami žiakov,
- formulovať špecifické ciele výchovno-vzdelávacieho procesu,
- navrhovať učebné činnosti a úlohy pre žiakov,
- stanoviť kritériá hodnotenia žiakov,
- vytvárať a využívať učebné pomôcky,
- využívať materiálne/technické/technologické vybavenie výchovno-vzdelávacieho procesu,
- spolupracovať na tvorbe individuálnych výchovno-vzdelávacích plánov pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
- využívať umelú inteligenciu ako podporný nástroj pri plánovaní výchovno-vzdelávacieho procesu pri zachovaní profesijnej zodpovednosti za obsah, ciele a primeranosť výučby,
- voliť využitie umelej inteligencie primerane cieľom vzdelávania, obsahu predmetu/odboru a individuálnymi potrebami žiakov.

Indikátory – preukázateľnosť profesijnej kompetencie

Samostatný učiteľ strednej školy	Učiteľ strednej školy s prvou atestáciou	Učiteľ strednej školy s druhou atestáciou
<i>Používa školský vzdelávací program pri plánovaní svojho výchovno-vzdelávacieho procesu.</i> <i>Plánuje a pripravuje vyučovanie a výchovné pôsobenie v súlade s aktuálnymi metodikami a odborovými didaktikami vzdelávacích oblastí.</i> <i>Pri plánovaní zohľadňuje výsledky pedagogického diagnostikovania žiaka/skupiny žiakov a skúsenosti z predchádzajúcej výučby.</i> <i>Používa overené alebo odporúčané učebné zdroje a didaktické prostriedky pri plánovaní ním vedeného výchovno-vzdelávacieho procesu.</i> <i>Používa overené alebo odporúčané spôsoby využitia umelej inteligencie pri plánovaní svojho výchovno-vzdelávacieho procesu.</i>	<i>Upravuje plány na realizáciu svojho výchovno-vzdelávacieho procesu na základe výsledkov pedagogického diagnostikovania žiaka/skupiny žiakov a reflexie predchádzajúcej výučby.</i> <i>Vyberá vhodné učebné zdroje, metódy, prístupy a didaktické prostriedky pri plánovaní výchovno-vzdelávacieho procesu, inovuje/tvorí ich podľa potrieb predmetu/odboru a žiakov na základe získaných skúseností a poznatkov.</i> <i>Vyberá alebo modifikuje učebné zdroje a didaktické prostriedky s využitím umelej inteligencie podľa potrieb predmetu/odboru a žiakov.</i>	<i>V kontexte aktuálnej legislatívy, meniacich sa podmienok, trendov:</i> ▪ analyzuje a upravuje plány výchovno-vzdelávacieho procesu, ▪ vytvára/aktualizuje učebné zdroje a didaktické prostriedky, ▪ navrhuje metodiku používania nových/inovovaných didaktických prostriedkov. ▪ analyzuje a navrhuje metodiku využitia umelej inteligencie pri plánovaní a tvorbe učebných zdrojov.

Kompetencia 2.2 Realizovať výchovno-vzdelávací proces

Učiteľ strednej školy má vedomosti o:

- zásadách pedagogickej komunikácie,
- vplyve klímy a atmosféry v triede na procesy učenia sa žiaka,
- spôsoboch a princípoch hodnotenia žiaka a ich psychodidaktických aspektoch,
- výchovných potenciáloch vyučovacích predmetov/odborov,
- vyučovacích štýloch učiteľa a ich vplyve na rozvoj osobnosti žiaka,
- spôsoboch pedagogicky zmysluplného, bezpečného a transparentného využívania umelej inteligencie vo vyučovaní,
- základných princípoch fungovania umelej inteligencie, jej možnostiach a limitoch vrátane rizík nepresných, manipulatívnych alebo syntetických výstupov a ich nekritického preberania.

Učiteľ strednej školy je spôsobilý:

- využívať vhodné výchovno-vzdelávacie stratégie,
- využívať vyučovacie metódy a formy podporujúce aktívne učenie sa žiaka, kritické myslenie a rozvoj nadania žiakov,
- využívať metódy a stratégie personálneho a sociálneho rozvoja žiaka,
- aplikovať techniky, metódy a nástroje hodnotenia a sebahodnotenia žiakov,
- vytvárať priestor na participáciu žiakov vo všetkých fázach výchovno-vzdelávacieho procesu,
- efektívne pedagogicky komunikovať,
- vytvárať pozitívnu klímu triedy a prostredie podnecujúce rozvoj potenciálu žiaka,
- využívať učebné zdroje, didaktické prostriedky a technologické zariadenia školy,
- riadiť učenie sa skupín a celých tried,
- meniť naplánovanú činnosť vzhľadom na aktuálnu situáciu,
- využívať umelú inteligenciu ako podporný nástroj pri realizácii výchovno-vzdelávacieho procesu spôsobom, ktorý podporuje učenie sa, kritické myslenie, samostatnosť a zodpovednosť žiaka,
- kriticky posudzovať, overovať a primerane interpretovať výstupy umelej inteligencie pred ich využitím vo vyučovaní,
- viesť žiakov k bezpečnému, zodpovednému a kritickému používaniu umelej inteligencie a k rozlišovaniu medzi overenými informáciami a obsahom generovaným umelou inteligenciou.

Indikátory – preukázateľnosť profesijnej kompetencie

Samostatný učiteľ strednej školy	Učiteľ strednej školy s prvou atestáciou	Učiteľ strednej školy s druhou atestáciou
<i>Organizuje a zabezpečuje vyučovací proces v súlade so školským vzdelávacím programom a preferovanou vzdelávacou koncepciou školy.</i> <i>Koordinuje, motivuje a podporuje aktívnu činnosť žiaka/skupiny žiakov v súlade s ich rozvojovými potrebami.</i> <i>Používa odporúčané a osvedčené stratégie výučby a výchovno-vzdelávacieho procesu na rozvíjanie kompetencií žiaka.</i> <i>Používa overené alebo odporúčané didaktické prostriedky, didaktickú techniku.</i> <i>Reaguje na zmenené podmienky vyučovania/situácie v triede modifikáciou plánovaných činností.</i>	<i>Inovuje svoj vyučovací proces v súlade so školským vzdelávacím programom, preferovanou vzdelávacou koncepciou školy a na základe sebareflexie a výsledkov sebahodnotenia vlastnej výučby.</i> <i>Vytvára podmienky na realizáciu rovesníckeho učenia.</i> <i>Zapája žiakov do plánovania, realizácie a hodnotenia výchovno-vzdelávacích aktivít.</i> <i>Poskytuje žiakom organizačnú a metodickú pomoc a učebné zdroje na dosiahnutie ich individuálnych učebných cieľov.</i> <i>Vyberá metódy a inovuje nástroje hodnotenia a klasifikácie žiaka.</i> <i>Analyzuje a posudzuje výkon žiaka a navrhuje možnosti zlepšenia jeho výchovno-vzdelávacích výsledkov.</i>	<i>V kontexte meniacich sa podmienok, potrieb a trendov:</i> ▪ <i>inovuje výučbu a výchovno-vzdelávací proces implementovaním koncepcií vyučovania podľa potrieb predmetu/odboru,</i> ▪ <i>analyzuje, modifikuje a kombinuje stratégie výchovno-vzdelávacieho procesu so zámerom rozvíjať kompetencie žiaka a vytvárať mu priestor na učenie sa podľa jeho individuálnych potrieb,</i> ▪ <i>vytvára nástroje hodnotenia žiakov a vyhodnocuje ich účinnosť.</i> ▪ <i>analyzuje a modifikuje využitie umelej inteligencie vo vyučovaní so zámerom rozvíjať kompetencie žiaka a podporovať jeho učenie sa podľa individuálnych potrieb.</i>

<i>Prispôsobuje formy a druhy pedagogickej komunikácie aktuálnym podmienkam.</i> <i>Podporuje rozvoj kreativity a emocionality v umeleckom prejave žiaka a skupiny.</i> <i>Rozvíja umelecký vkus žiaka a jeho postoje k umeniu. Vedie ho k pochopeniu súčasného myslenia v umení.</i> <i>Vytvára a podporuje pozitívnu atmosféru vo vyučovacom procese.</i> <i>Používa overené alebo odporúčané metódy a nástroje hodnotenia žiaka.</i> <i>Vedie žiakov k hospodárnemu využívaniu materiálov, surovín a energií v edukačnom procese.</i> <i>Vedie žiakov k uvedomenému dodržiavaniu zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a ochrane životného prostredia.</i> <i>Podporuje samostatnosť a zodpovednosť žiakov za výsledky ich činnosti.</i> <i>Oceňuje personálne, sociálne a praktické zručnosti žiaka.</i> <i>Používa odporúčané a osvedčené stratégie využitia umelej inteligencie na rozvíjanie kompetencií žiaka.</i> <i>Vedie žiakov ku kritickému posudzovaniu výstupov umelej inteligencie a k zodpovednosti za vlastnú prácu.</i>	<i>Inovuje spôsob využitia didaktických prostriedkov.</i> <i>Analyzuje atmosféru v triede a flexibilne prispôsobuje činnosť so zámerom vytvoriť bezpečné a stimulujúce prostredie.</i> <i>Vedie žiakov ku kritickému posudzovaniu výstupov umelej inteligencie a k zodpovednosti za vlastnú prácu.</i> <i>Inovuje spôsob využitia didaktických prostriedkov a učebných zdrojov aj s využitím umelej inteligencie.</i>	
---	---	--

Kompetencia 2.3 Evalvovať výchovno-vzdelávací proces

Učiteľ strednej školy má vedomosti o:

- princípoch pedagogickej reflexie,
- cieľoch, metódach a nástrojoch evalvácie,
- metodológii akčného výskumu,
- možnostiach a limitoch využitia umelej inteligencie pri evalvácii výchovno-vzdelávacieho procesu, poskytovaní spätnej väzby a profesijnej reflexii,
- zásadách transparentnosti a profesijnej zodpovednosti pri využívaní umelej inteligencie v hodnotení.

Učiteľ strednej školy je spôsobilý:

- reflektovať vlastný výchovno-vzdelávací proces,
- využívať spätnú väzbu od zainteresovaných aktérov pri posudzovaní výchovno-vzdelávacieho procesu,
- realizovať akčný výskum,
- hodnotiť naplnenie cieľov a výsledky výchovno-vzdelávacieho procesu,

▪ interpretovať výsledky evalvačnej činnosti a navrhovať korekcie výsledkov výchovno-vzdelávacieho procesu, ▪ reflektovať prínosy a limity využitia umelej inteligencie pri plánovaní, realizácii a hodnotení výchovno-vzdelávacieho procesu, ▪ využívať umelú inteligenciu na podporu vlastnej profesijnej reflexie pri zachovaní pedagogického úsudku a zodpovednosti za hodnotenie.		
Indikátory – preukázateľnosť profesijnej kompetencie		
Samostatný učiteľ strednej školy	Učiteľ strednej školy s prvou atestáciou	Učiteľ strednej školy s druhou atestáciou
<i>Využíva spätnú väzbu od iných aktérov na hodnotenie vlastného výchovno-vzdelávacieho procesu.</i> <i>Používa odporúčané metódy, formy a nástroje hodnotenia výchovno-vzdelávacieho procesu.</i> <i>Hodnotí naplnenie cieľov výchovno-vzdelávacieho procesu na základe odbornej sebareflexie.</i> <i>Využíva výsledky hodnotenia - vzdelávacieho procesu pri ďalšom plánovaní.</i> <i>Používa umelú inteligenciu ako podporný nástroj pri reflexii a hodnotení vlastného výchovno-vzdelávacieho procesu.</i>	<i>Cielene získava a analyzuje spätnú väzbu od zainteresovaných aktérov a využíva ju na hodnotenie výchovno-vzdelávacieho procesu.</i> <i>Vyberá metódy a formy evalvácie výchovno-vzdelávacieho procesu, inovuje alebo vytvára nové nástroje evalvácie.</i> <i>Hodnotí:</i> ▪ naplnenie cieľov výchovno-vzdelávacieho procesu, ▪ realizované výchovno-vzdelávacie stratégie. <i>Výsledky hodnotenia výchovno-vzdelávacieho procesu využíva v rámci inovácie výchovno-vzdelávacieho procesu.</i> <i>Vyberá alebo inovuje spôsoby evalvácie s vedomím limitov a rizík využívania umelej inteligencie.</i>	<i>V kontexte meniacich sa podmienok, potrieb a trendov:</i> ▪ vyhodnocuje účinnosť realizovaných výchovno-vzdelávacích stratégií s využitím akčného výskumu, ▪ závery akčného výskumu využíva na skvalitnenie výchovno-vzdelávacej činnosti. ▪ vyhodnocuje účinnosť využitia umelej inteligencie vo vzťahu ku kvalite výchovno-vzdelávacieho procesu.

3. OBLASŤ UČITEĽ

Kompetencia 3.1 Stotožniť sa s profesiou učiteľa

Učiteľ strednej školy má vedomosti o:

- systéme profesijného rozvoja pedagogických zamestnancov a možnostiach kariérového rastu,
- metódach a nástrojoch identifikácie vlastných dispozícií, hodnôt,
- metódach a nástrojoch posudzovania úrovne vlastných profesijných kompetencií,
- plánovaní vlastného profesijného rozvoja,
- aktuálne platnej školskej legislatíve vzťahujúcej sa na profesiu pedagogického zamestnanca,
- trendoch vývoja spoločnosti a trendoch v oblasti výchovy a vzdelávania,
- poslaní a cieľoch pedagogickej profesie,
- Etickom kódexe pedagogického zamestnanca a odborného zamestnanca,
- vplyve umelej inteligencie na výkon pedagogickej profesie, profesijnú zodpovednosť a potrebu priebežného profesijného rozvoja.

Učiteľ strednej školy je spôsobilý:

- identifikovať vlastné dispozície, hodnoty a úrovne vlastných profesijných kompetencií,
- plánovať, realizovať a hodnotiť vlastný profesijný rozvoj,
- využívať rôzne zdroje na vlastný profesijný rozvoj,
- vykonávať svoju výchovno-vzdelávaciu činnosť v súlade s hodnotami školy a profesie,

využívať umelú inteligenciu na podporu vlastného učenia sa, plánovania práce a profesijnej reflexie pri vedomí jej limitov a rizík.		
Indikátory – preukázateľnosť profesijnej kompetencie		
Samostatný učiteľ strednej školy	Učiteľ strednej školy s prvou atestáciou	Učiteľ strednej školy s druhou atestáciou
<i>Vystupuje ako reprezentant hodnôt pedagogickej profesie.</i> <i>Identifikuje úroveň svojich dispozícií, hodnôt a priebežne vyhodnocuje úroveň svojich profesijných kompetencií.</i> <i>Vypracuje plán profesijného rozvoja na základe identifikácie svojich rozvojových potrieb.</i> <i>Vytvára profesijné portfólio.</i> <i>Hodnotí svoj profesijný rozvoj.</i> <i>Prezentuje výsledky žiakov a školy vo vzťahu k verejnosti.</i> <i>Používa umelú inteligenciu na podporu vlastného profesijného rozvoja a hodnotí jej prínos pre úroveň vlastných profesijných kompetencií.</i>	<i>Vyberá vhodné metódy a nástroje na identifikáciu úrovne svojich profesijných kompetencií.</i> <i>Preukazuje úroveň vlastných profesijných kompetencií v portfóliu.</i> <i>Hodnotí prínos realizovaných rozvojových aktivít pre úroveň vlastných profesijných kompetencií.</i> <i>Prezentuje vlastné pedagogické skúsenosti na odborných fórach v rámci školy.</i> <i>Plánuje a realizuje svoj profesijný rozvoj.</i> <i>Reflektuje možnosti a limity využitia umelej inteligencie vo vlastnom profesijnom rozvoji.</i>	<i>V kontexte meniacich sa podmienok, potrieb a trendov:</i> - hodnotí úroveň svojich profesijných kompetencií a osobnostných charakteristík, - stanovuje si ciele profesijného rozvoja, - preukazuje úroveň nadobudnutých profesijných kompetencií v portfóliu, - prezentuje svoje profesijné kompetencie prostredníctvom vykonávania lektorskej činnosti. <i>Prezentuje vlastné pedagogické skúsenosti v publikačnej činnosti.</i> <i>Poskytuje pomoc a poradenstvo kolegom v oblasti profesijného rozvoja.</i> <i>Poskytuje kolegom pomoc alebo poradenstvo pri zodpovednom využívaní umelej inteligencie v profesijnom rozvoji.</i>
Kompetencia 3.2 Spolupracovať s aktérmi výchovy a vzdelávania		
Učiteľ strednej školy má vedomosti o: - spôsoboch formách komunikácie, - možnostiach spolupráce, - pravidlách tímovej spolupráce, - význame a funkciách spolupracujúcich organizácií, - organizačnej štruktúre školy a úlohách špecialistov a odborných zamestnancov školy, - negatívnom vplyve predsudkov a stereotypov na výchovno-vzdelávací proces, - zásadách transparentnej a zodpovednej komunikácie o využívaní umelej inteligencie vo výchovno-vzdelávacom procese. Učiteľ strednej školy je spôsobilý: - poskytovať pomoc, podporu a poradenstvo aktérom výchovno-vzdelávacieho procesu, - interpersonálne komunikovať, - spolupracovať s aktérmi výchovno-vzdelávacieho procesu, - komunikovať primerane a transparentne o spôsobe využitia umelej inteligencie vo výchovno-vzdelávacom procese a zohľadňovať pritom ochranu osobných údajov a profesijnú etiku.		
Indikátory – preukázateľnosť profesijnej kompetencie		
Samostatný učiteľ strednej školy	Učiteľ strednej školy s prvou atestáciou	Učiteľ strednej školy s druhou atestáciou
<i>Využíva odporúčané formy spolupráce a komunikácie so zákonnými zástupcami, pedagogickými/odbornými</i>	<i>Vyberá vhodné formy spolupráce a komunikácie so zákonnými zástupcami, pedagogickými/odbornými</i>	<i>V kontexte meniacich sa podmienok, potrieb a trendov:</i>

zamestnancami školy bez predsudkov a stereotypov. Využíva odporúčané možnosti spolupráce s organizáciami a jednotlivcami v rámci širšej sociálnej komunity. Poskytuje zákonným zástupcom žiakov adekvátnym spôsobom všetky potrebné informácie o procese a výsledkoch učenia sa žiaka. Poskytuje aktérom výchovy a vzdelávania primerané informácie o využívaní umelej inteligencie vo výchovno-vzdelávacom procese.	zamestnancami školy pri naplňaní cieľov výchovno-vzdelávacieho procesu. Vyberá vhodné možnosti spolupráce s organizáciami a jednotlivcami v rámci širšej sociálnej alebo odbornej komunity. Poskytuje pomoc a poradenstvo rodičom pri riešení náročných situácií. Poskytuje spätnú väzbu kolegom v oblasti realizácie výchovno-vzdelávacieho procesu. Pri spolupráci s aktérmi výchovy a vzdelávania zohľadňuje zásady bezpečného, etického a transparentného používania umelej inteligencie.	▪ iniciuje tímovú spoluprácu v rôznych oblastiach školského prostredia, ▪ navrhuje aktivity spolupráce so sociálnymi partnermi školy, ▪ iniciuje spoluprácu s odbornou komunitou, ▪ poskytuje poradenstvo kolegom v oblasti pedagogického diagnostikovania, v plánovaní, realizácii a hodnotení výchovno-vzdelávacieho procesu a v oblasti profesijného rozvoja. ▪ iniciuje odbornú komunikáciu o využívaní umelej inteligencie v pedagogickej praxi.
--	--	---

Kompetencia 3.3 Podieľať sa na rozvoji školy

Učiteľ strednej školy má vedomosti o:

- pedagogickej koncepcii školy,
- poslaní, vízií a deklarovaných hodnotách školy,
- platných právnych predpisoch týkajúcich sa výchovy a vzdelávania,
- pozícii a vzťahu školy vo väzbe na zriaďovateľa školy,
- možnostiach a rizikách využívania umelej inteligencie v školskom prostredí a ich vzťahu ku kultúre školy, bezpečnosti a kvalite vzdelávania.

Učiteľ strednej školy je spôsobilý:

- aktualizovať školský vzdelávací program v príslušnej vzdelávacej oblasti,
- zapájať sa do plánovania, realizácie a hodnotenia rozvojových aktivít a projektov školy,
- podieľať sa na zodpovednom a pedagogicky zmysluplnom využívaní umelej inteligencie v škole v súlade s poslaním, víziou a hodnotami školy.

Indikátory – preukázateľnosť profesijnej kompetencie

Samostatný učiteľ strednej školy	Učiteľ strednej školy s prvou atestáciou	Učiteľ strednej školy s druhou atestáciou
Podieľa sa na rozvoji pozitívnej klímy školy. Zapája sa do rozvojových aktivít a projektov školy. Vystupuje ako reprezentant školy vo vzťahu k zákonným zástupcom a ďalším partnerom školy. Zapája sa do rozvojových aktivít školy súvisiacich so zodpovedným využívaním umelej inteligencie.	Podieľa sa na plánovaní a realizácii rozvojových aktivít a projektov školy. Plánuje a realizuje projekty zamerané na riešenie odbornometodických problémov v triede. Podporuje princípy rozvoja školy ako učiacej sa organizácie. Podieľa sa na tvorbe alebo overovaní školských postupov využívania umelej inteligencie.	V kontexte meniacich sa podmienok, potrieb a trendov: ▪ iniciuje rozvojové aktivity školy, ▪ spolupracuje na autoevalvácii školy, ▪ navrhuje aktualizácie a zmeny školského vzdelávacieho programu, ▪ podieľa sa na hodnotení plnenia školského vzdelávacieho programu a navrhuje systémové riešenia vo výchovno-vzdelávacom procese.

		<i>Pripravuje a koordinuje tematické/rozvojové projekty.</i> <i>Navrhuje systémové riešenia podporujúce bezpečné, etické a pedagogicky zmysluplné využívanie umelej inteligencie v škole.</i>
--	--	---